

МВС України
Харківський національний університет внутрішніх справ
Навчально-науковий інститут
підготовки фахівців кримінальної міліції
Кафедра економічної теорії

**ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ЗНАНЬ
З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»**
для освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр

**НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК
ПРАКТИКУМ**

Харків
2009

ББК 6501я7р

З 36

УДК 330.1+378.14(07)

*Затверджено до друку та використання у навчальному процесі
Вченою радою Харківського національного університету
внутрішніх справ 5 березня 2008 року, протокол № 2*

Рецензенти:

Кім М. М. – професор кафедри економічної теорії та економічних методів управління Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, д-р екон. наук, проф.;

Ткаченко С. О. – доцент кафедри фінансів і кредиту ННПФКМ ХНУВС, канд. екон. наук.

З 36 Засоби діагностики знань з дисципліни «Економічна теорія» для освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр [Текст] : навч. посібник; практикум / за заг. ред. О. В. Носової – Х.: Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2009. – 52 с.

ББК 6501я7р
УДК 330.1+378.14(07)

© Харківський національний університет внутрішніх справ, 2009

1. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ, ПОНЯТТЯ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

У посібнику використано терміни, які подані у Законах України «Про вищу освіту» від 17.01.2002 р. № 2984-111 та «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р. № 40-V, Державному класифікаторі професій ДК 003-95, Комплексі нормативних документів для розробки складових системи стандартів вищої освіти (додаток № 1 до наказу Міносвіти України від 31.07.1998 р. № 285 зі змінами та доповненнями, що введені розпорядженням Міністерства освіти і науки України від 05.03.2001 р. № 28-р):

кредитно-модульна система організації навчального процесу – це модель організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні модульних технологій навчання та залікових освітніх одиниць (залікових кредитів);

заліковий кредит – це одиниця виміру навчального навантаження необхідного для засвоєння змістовних модулів або блоку змістовних модулів;

модуль – це задокументована завершена частина освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, практики, державної атестації), що реалізується відповідними формами навчального процесу;

змістовний модуль – це система навчальних елементів, що поєднана за ознакою відповідності певному навчальному об'єктові;

заліковий модуль (блок змістовних модулів) – це задокументована завершена система змістовних модулів освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, практики, державної атестації), що реалізується відповідними формами навчального процесу;

обсяг модуля – це навчальне навантаження студента з даного модуля в кредитах, що включають аудиторну і самостійну роботу.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Навчальна дисципліна поділяється на змістовні модулі. З кожного модуля визначається тематика і обсяг лекцій, семінарських та практичних занять і самостійної роботи студентів, види контролю. За заліковими модулями розробляються пакети контрольних завдань, що містять перелік теоретичних питань.

3. МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Модульна оцінка складається з двох частин: суми «ПК», яка враховує результати поточного контролю, і частини «МК» – балів, отриманих студентом за контрольне завдання (або за виконання курсового проекту (роботи), які діляться на кількість залікових модулів (Кзм).

$$M = \frac{ПК+МК}{Кзм}$$

Підсумки поточного контролю проводяться наприкінці кожного залікового модуля. На модульний контроль виносяться теоретичні питання та практичні завдання згідно з робочою навчальною програмою на момент контролю.

Система оцінки знань курсантів і шкала оцінок

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою навчального закладу
A	Відмінно	90 – 100
BC	Добре	75 – 89
DE	Задовільно	60 – 74
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59
F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	1 – 34

4. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль – це визначення викладачем оцінки студента за сумою балів або за результатами екзамену (заліку), який проводиться за розкладом сесії.

Якщо курсант згоден з оцінкою, відповідною набраній сумі балів (модульна оцінка), ця оцінка записується в залікову книжку та в екзаменаційну або залікову модульну оцінну відомість.

Якщо курсант не згоден з оцінкою, відповідною набраній сумі балів (модульна оцінка), він складає екзамен (залік) і отримує оцінку згідно з результатом. Система оцінки знань курсантів і шкала оцінок відповідає табл. 1.

5. ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ (ТЕСТОВОГО ЗАВДАННЯ)

На окремому аркуші паперу курсант повинен записати свої дані та виконати контрольну роботу (тест), не переписуючи завдання, зазначивши наступне:

Прізвище та ініціали *Іванов О. С.*

Група

Дата

*Контрольна робота (тест) № 1 до залікового модуля № 1
з дисципліни «Економічна теорія»*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Абрамов М. А., Александрова Л. С. Экономическая теория: Учеб. пособ. – М.: Юриспруденция, 2001. – 209 с.
2. Агапова И. И. История экономических учений: Учеб. пособ. / И. И. Агапова. – М.: Экономистъ, 2004. – 288 с.
3. Бандурка А. А., Бандурка А. М., Носова О. В. Иностранные инвестиции в экономике Украины: Монография. – Х.: Изд-во Нац. ун-та внутр. дел, 2004. – 448 с.
4. Бандурка О. М., Дзюба Н. В. Первісне нагромадження капіталу в економіці України. Монографія. – Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. – 196 с.
5. Бандурка О. М., Петрова К. Я., Удодова В. І. Державне регулювання економіки.: Підруч. – Х.: Ун-т внутр. справ, 2000. – 160 с.
6. Башнянин Г. І. Політична економія: Підруч. Ч. 1-2: Загальна економічна теорія. Спеціальна економічна теорія / Башнянин Г. І., Лазур П. Ю., Медведєв В. С. – К.: Ніка-Центр: Ельга, 2000. – 526 с.
7. Борисов Е. Ф. Основы экономической теории. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Новая волна, 1996. – 320 с.
8. Воробйов Э. М. Економічна теорія в питаннях та відповідях. – Х.: ТОВ «Р.И.Ф.», 2002. – 240 с.
9. Воробьев Е. М., Гриценко А. А., Ким М. Н. Экономическая теория: Учеб. пособ. – Х., 1997.
10. Економічна природа міжнародних злочинів: Навч. посіб. / Кол. авт.: О. М. Бандурка, К. Я. Петрова, О. В. Носова, В. І. Удодова, Н. В. Дзюба. – Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2005. – 296 с.
11. Економічна теорія: Політекономія. Підруч. / За ред. В. Д. Базилевича. – К.: «Знання-Прес», 2001. – 581 с.
12. Гальчинський А. С. та ін. Основи економічних знань: Навч. посіб. / А. С. Гальчинський, П. Є. Єщенко, Ю. І. Палкін. – 3-те вид., перероб. і допов. – К.: Вища школа, 2003. – 396 с.
13. Єременко В. Історії економічної науки. – К., 2002.
14. Економічна теорія в схемах і таблицях: Навч. посіб. / К. Я. Петрова, С. П. Матвеев, В. Г. Яременко та ін.; За заг. ред. Петрової К. Я. – Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004. – 332 с.
15. Задоя А. А., Петруня Ю. Е. Макроекономіка. – К.: Знання, КОО, 2004. – 368 с.
16. Задоя А. О. Мікроекономіка: курс лекцій та вправи: Навч. посіб. / А. О. Задоя. – 2-е вид., стер. – К.: Знання, 2002. – 211 с.
17. Заглинський А. О., Матусевич М. К. Політична економія: Навч. посіб. – Рівне: ППФ «Волин. Оберени», 2000. – 407 с.
18. Історія економічної думки України. Навч. посібн. / Р. Х. Васильєва та ін. – К., 1993.
19. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
20. Ким М. Н. Трудовой потенциал: формирование, использование, управление: Учеб. пособие. – Х.: ХНУ им. В. Н. Каразина, 2003. – 250 с.

21. Козырев В. М. Основы современной экономики: Учеб. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 456 с.
22. Мочерний С. В., Довбенко М. В. Економічна теорія: Підруч. – К.: Вид. центр «Академія», 2004. – 856 с.
23. Мікроекономіка і макроекономіка: Підруч. для студентів економ. спец. закладів освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І. Луніна та ін.; За заг. ред. С. Будаговської. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. – 517 с.
24. Кузнецов С. А. Экономическая теория: (Материалы к лекциям) / Кузнецов С. В., Матвеев С. П., Петрова Е. Я., Червяков И. М.; Под. общ. ред. В. В. Глушенко. – Х.: Ун-т внутр. дел, 1994. – 92 с.
25. Кулішов В. В. Макроекономіка: основи теорії і практикум: Навч. посіб. / В. В. Кулішов. – 2-е вид., випр. – Л.: Магнолія-плюс, 2005. – 256 с.
26. Кулішов В. В. Мікроекономіка: основи теорії і практикум: Навч. посіб. / В. В. Кулішов. – 2-е вид., стереотип. – Л.: Магнолія-плюс, 2005. – 332 с.
27. Кулішов В. В. Основи економічної теорії: Підруч. для студентів вищ. навч. закладів / В. В. Кулішов. – 2-е вид., стереотип. – Л.: Магнолія-плюс: Вид-во В. М. Піча, 2005. – 516 с.
28. Лісовицький В. М. Історія економічних вчень: Навч. посіб. / В. М. Лісовицький. – К.: Центр навч. літ., 2004. – 220 с.
29. Лісовицький В. Н. Микроэкономика: Учеб. пособ. – 2-е изд., доп. и дораб. – К.: ИСИМО МО Украины, НВФ «Студцентр», 1997. – 160 с.
30. Мельнікова В. І. Макроекономіка: Навч. посіб. / В. І. Мельнікова, Н. І. Клімова; Нац. аерокосмічний ун-т ім. Жуковського «ХАІ». – 2-е вид., доп. – К.: Професіонал, 2004. – 396 с.
31. Мочерний С. В. Політична економія: Навч. посіб. / Мочерний С. В. – К.: Знання-Прес, 2002. – 409 с.
32. Нуреєв Р. М. Курс мікроекономіки: Учеб. для студентов вузов по эконом. спец. / Нуреєв Р. М. – 2-е изд., изм. – М.: Норма, 2004. – 572 с.
33. Нуреєв Р. М. Основы экономической теории: микроэкономика: Учеб. для вузов. – М.: НОРМА, 2002. – 448 с.
34. Основи економічної теорії: Навч. посіб. / За ред. Петрової К. Я. – Х.: Ун-т внутр. справ, 1999. – 182 с.
35. Основи економічної теорії: Підруч. / За ред. С. В. Мочерного. – Тернопіль: ОТ «Тарнекс», 1993. – 688 с.
36. Павлюшенко М. Политэкономия ядро экономической теории II Экономика Украины. – 2002. – № 7.
37. Політична економія: Навч. посіб. – 4-е вид., перероб і виправл. / За ред. Є. С. Шевчука – Л.: Магнолія-плюс, 2006. – 307 с.
38. Політична економія: Навч. посіб. / Г. І. Башнянін, С. В. Медведчук, Є. С. Шевчук та ін.; За ред. Г. І. Башняніна, Є. С. Шевчука. – Л.: Новий світ – 2000, 2004. – 480 с.
39. Політична економія: Навчально-методич. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / За ред. К. Т.Кривенко – К.: КНЕУ, 2003. – 354 с.

40. Селезнев В. В. Основы рыночной экономики Украины.– А.С.К, 2002.– 544 с.
41. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004-2015 роки) «Шляхи Європейської інтеграції». – К.: УВЦ Держкомстату України, 2004. – 416 с.
42. Экономика / Под ред. А. С.Булатова. – Москва, 2002.
43. Экономическая теория в вопросах и в ответах. Учеб. пособ. / под ред. Н. П.Николаевой. – М.: ТК Велби, из-во Прогресс, 2005. – 192 с.
44. Экономическая теория (политэкономия) Г. П. Журавлевой / Под ред. В. И. Видянина. – М., 2000.
45. Экономическая теория / Под ред. Добрынина А. Й. – С.Пб.,1999.
46. Экономическая теория. Основные понятия курса / Под ред. Н. Б. Решетняк. – Х., 2003.
47. України в цифрах у 2004 році. Статистичний довідник. – К.: Вид-во «Консультант», 2005. – 261 с.
48. Чумаченко М. Нове дослідження з історії економічної думки // Економіка України. – 2003. – №4. – с. 85-86.
49. Ядгаров Я. С. История экономических учений. – М., 1996.
50. Ястремський О. І. Основи мікроекономіки: Підруч. – К.: Т-во «Знання», 1998. – 674 с.

ЗМІСТ

1. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ, ПОНЯТТЯ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ.....	3
2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
3. МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ.....	3
4. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	4
5. ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ (ТЕСТОВОГО ЗАВДАННЯ)	4
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ № 1 до залікового модуля № 1	5
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ № 2 до залікового модуля № 2.....	17
ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ № 3 до залікового модуля № 3	30

Навчально-методичне видання

**ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ЗНАНЬ
З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»
для освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК
ПРАКТИКУМ

Розробники:

Ольга Валентинівна	Носова
Катерина Яківна	Петрова
Сергій Петрович	Матвеев
Сергій Юрійович	Дефорж
Валерія Вадимівна	Куштим
Тетяна Федорівна	Ларіна

Коректорське опрацювання
Комп'ютерна верстка

М. О. Качинська
С. В. Гончарук

Підп. до друку 23.03.2009. Формат 60x84 ¹/₁₆. Друк трафарет. Папір офсет. Ум. друк. арк.
3,02. Обл.-вид. арк. 1,78. Наклад 200 прим. Зам. № 66.

Видавництво
Харківського національного університету внутрішніх справ
61080, Харків, пр-т 50-річчя СРСР, 27

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції № 3087,
серія ДК від 22.01.2008 р.